

PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH,
A USUWANIE SKUTKÓW POWODZI 2010 R.

ROMAN KENDZIA
Z-ca Dyrektora WZMiUW w Opolu

Powódź 2010 r. oraz usuwanie jej skutków pokazały ułomność polskiego prawa, szczególnie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w kontekście pilności przystąpienia do działań związanych z zabudową wyrw w wałach przeciwpowodziowych.

22.05.2010

Szkody poczynione przez wody powodziowe w woj. opolskim:

**-Szkody w wałach ppowodz. – na 54
odcinkach wałów 105 wyrwy**

-Szkody na rzekach

**-Szkody w budowlach – uszkodzone jazy –
2 szt**

**Ogółem szkody wyceniono na ok. 48,0 mln zł,
Przyznane środki na usuwanie szkód
to kwota 6,060 mln zł oraz 3,0 mln zł
na awaryjne uszczelnienie wału „Metalchem”**

Podmyty jaz na rzece Libawie w Poliwodzie

Wyrwa w wale rzeki Odry - poniżej m. Kościerzycy

**ZESTAWIENIE NAJPILNIEJSZYCH ZADAŃ DO REALIZACJI W I ETAPIE ODBUDOWY
POPOWODZIOWEJ**

WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE		Ilość wyrw [szt.]	Łączna długość wyrw [mb]	Koszt [zł]	Uwagi
1	Wał Żelazna+ przepust wałowy	3	230	1 175 000	
	Wał Półwieś				
	Wał Opole-Żelazna (pon.Obwodnicy)				
2	Wał Narok	2	60	110 000	
	Wał Narok Otok				
3	Wał Czarnowąsy	3	60	250 000	
4	Wał Krasiejów	2	20	65 000	
5	Wał Kąty Opolskie	8	374	600 000	
	Wał Chorula rz. Odry w km 132+500-134+500				
	Wał Chorula rz. Odry w km 132+500-134+500				
6	Wał Obrowiec km 115+000-121+000 m.	11	580	860 000	
	Wał Januszkowice rz. Odry 100+000-105+000				
	Wał Rozwadza rz. Odra km 109+500-112+500				
	Wał Rozwadza rz. Odra km 110+000-113+000				
	Wał Krępna rz. Odra km 112+000-114+000				
	Wał Krępna rz. Odra km 115+000-119+000				
7	Wał w Żywocicach rz. Odry km 118+000-123+300	16	593	1 500 000	
	Wał w Ligocie Krapkowickiej rz. Odry km118+000-123+300				
	Wał Zużela rz. Odry km 118+000-123+300				
	Wał w Straduni rz. Odry km 115+000-118+000				
8	Wał w Krapkowicach rz. Odry km 118+000-123+300	9	1 571	1 150 000	
	Odrowąż-Krapkowice rz. Odra km 126+500-129+000				
	Wał Koźle-Szpital-Głębczycka rz. Odra km 95+000-95+000				
Razem		54	3 488	5 708 000	
REMONT JAZU					
9	Remont jazu na rzece Libawie w miejscowości Poliwoda	1	-	350 000	
SUMA		55	3 488	6 060 000	4 221 468,44

**Dla przyspieszenia działań
związanych z usuwaniem
skutków powodzi WZMiUW w
Opolu wystąpił poprzez Marszałka
Województwa Opolskiego do
Prezesa UZP z wnioskiem o
zgode na uruchomienie wyboru
wykonawców robót z wolnej ręki
wzorem roku 1997. Na
wystosowane pismo przez MWO
Z dnia 17.06.2010 r.
otrzymaliśmy odpowiedź v-ce
Prezesa UZP datowane na
22.06.2010 r.**

W piśmie v-ce prezesa UZP mamy przede wszystkim pouczenie o stosowaniu ustawy Pzp Oraz informację, że w czasie akcji powodziowej z wolnej ręki możliwe jest zakupienie „sprzętu do akcji ratunkowej”.

A jaka byłaby reakcja pana v-ce prezesa UZP, gdyby miał zalany własny budynek po sam dach przez powstałą wyrwę w wale?

HP - FAX - UZMIUŁ
arg p. 182. = 35
3M

Warszawa, 22.06. 2010 r.

WICEPREZES
URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
Dariusz Piasta

UZP/DPIO-MME/24651/12444/10

Pan

Józef Kotyś

Wicemarszałek Województwa Opolskiego

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 17.06.2010 r., w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.07.223.1655 j.t. ze zm.) zwanej dalej „ustawą Pzp”, przy udzieleniu zamówienia na zabudowę wynw powstałych w wetach odrzańskich w wyniku majowej i czerwcowej powodzi, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przepisy ustawy Pzp, nakładają na zamawiającego obowiązek jej stosowania, w przypadku gdy wartość zamówienia przekracza kwotę 14.000 euro. A zatem, jeżeli wartość zamówienia jest niższa, ustawa Pzp nie znajduje zastosowania.

Stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp, zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia.

Przesłanka z art. 67 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp ma zastosowanie do postępowań wszczynanych w przypadku nieprzewidywalnych zdarzeń losowych powodujących konieczność natychmiastowego działania ze strony podmiotu zobowiązanego do stosowania ustawy, p zaistniała sytuacja nie pozwala na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z zachowaniem terminów przewidzianych dla trybów gwarantujących zachowanie zasady konkurencyjności.

Dopuszczalność powoływania się na przesłankę art. 67 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp uzależniona jest od łącznego zaistnienia wszystkich wymienionych w przepisie warunków, między którymi powinien zachodzić związek przyczynowo – skutkowy oraz związek czasowy.

Oprócz zaistnienia wyjątkowej sytuacji niewymykłej z przyczyn leżących po stronie zamawiającego ustawodawca wymaga ponadto, aby sytuacji tej zamawiający nie mógł przewidzieć. Niemożność przewidzenia określonego zdarzenia zasadniczo ocenia się jako niska prawdopodobieństwo wystąpienia konkretnej sytuacji. Do tego rodzaju sytuacji zalicza się zdarzenia, których zaistnienie w normalnym toku rzeczy było mało prawdopodobne, przy czym możliwość przewidywalności określonych sytuacji przez zamawiającego powinna być określona w sposób obiektywny. Konieczne zatem będzie wykazanie przez zamawiającego, iż mimo zachowania należytej staranności nie można było obiektywnie przewidzieć wystąpienia wyjątkowej sytuacji, powodującej konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia. Okoliczności nieprzewidywalne, to m. in. zjawiska losowe niezależne od zamawiającego takie jak: klęski żywiołowe (powodzie, lawiny, sezonowe pożary itp.), katastrofy, awarie, niespodziewane wypadki itp.

Dodatkowo wystąpienie okoliczności, której zamawiający nie mógł przewidzieć, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp, musi powodować konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia. Ważnym jest tutaj odróżnienie pilności udzielenia zamówienia publicznego, od konieczności natychmiastowego wykonania zamówienia. Nie wszystkie zamówienia, które powinny być udzielone w trybie pilnym, wymagają natychmiastowego wykonania. Dla udzielania zamówień w trybie pilnym ustawodawca przewidział bowiem inny niż wolna ręka tryb (np. negocjacje bez ogłoszenia).

Należy również podkreślić, iż zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki powinno służyć wyłącznie do przeciwdziałania lub konieczności usunięcia skutków nieprzewidywalnej sytuacji, która nie była przez zamawiającego zawnioną i której nie mógł on przeciwdziałać, a z powodu zaistnienia której zamawiający stał przed koniecznością natychmiastowego wykonania określonego rodzaju zamówienia.

Ocena spełnienia przesłanek zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp, w odniesieniu do konkretnych okoliczności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, należy do zamawiającego, przy czym jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza tzw. „progi unijne”, zamawiający ma obowiązek zawiadomić Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wszczęciu takiego postępowania, podając uzasadnienie faktyczne i prawne zastosowania odpowiednio zamówienia z wolnej ręki (arg. z art. 67 ust. 2 ustawy Pzp).

Ponadto, należy rozróżnić dwie sytuacje. Pierwsza, to taka, w której w danej chwili występuje klęska żywiołowa (np. powódź) i z tego względu istnieje potrzeba natychmiastowej

realizacji zamówień niezbędnych do zapobieżenia, ograniczenia lub natychmiastowego usunięcia jej skutków (np. zakupy na akcje ratownicze, wykonanie prac umożliwiających jedyny dojazd do miejscowości, prace porządkowe mające na celu zapobieżenie epidemiom itp.) – wówczas, po spełnieniu przewidzianych prawem przesłanek, uzasadnione będzie skorzystanie z dyspozycji art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. Jeżeli nie istnieje konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia, ale sytuacja, która uzasadnia pilną potrzebę udzielenia zamówienia wówczas zamawiający może, stosownie do treści art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, zastosować tryb negocjacji bez ogłoszenia. Druga sytuacja może dotyczyć okoliczności, w których nie mamy w danym momencie do czynienia ze zjawiskiem klęski żywiołowej, uzasadniającej pilną potrzebę realizacji świadczeń (dostaw, usług lub robót budowlanych), natomiast zakup np. sprzętu do akcji ratunkowych wynika z chęci (konieczności) poczynienia zapasów na wypadek takiej klęski w przyszłości – wówczas brak jest podstaw do zastosowania trybów niekonkurencyjnych.

Reasumując zatem, wystąpienie powodzi (lub innej klęski żywiołowej) daje podstawę by zamawiający, po spełnieniu ustawowych przesłanek, zastosował tryb zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp), przy czym – jak już zostało to wskazane – warunkiem skorzystania z trybu niekonkurencyjnego w tym przypadku jest bieżąca sytuacja, uzasadniająca dokonywanie zakupów w zakresie niezbędnym do natychmiastowego zabezpieczenia przed powodzią lub usunięcia skutków powodzi. Jednocześnie należy podkreślić, że decyzja zamawiającego o udzieleniu zamówienia publicznego w określonym trybie w każdym przypadku zależy od okoliczności faktycznych sprawy.

Powyższa opinia stanowi ogólną interpretację przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Urząd Zamówień Publicznych nie znając wszystkich okoliczności konkretnej sprawy ani nie mając podstaw prawnych do ich pełnego wyjaśnienia, nie może wypowiadać się w kwestii indywidualnego stosowania przepisów prawa.

Uprzejmie zachęcamy do zapoznania się z opinią dotyczącą udzielania zamówień publicznych w razie wystąpienia powodzi, zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych www.uzp.gov.pl.

2 gawarawa
P. ar

I transzę środków na usuwanie skutków powodzi otrzymaliśmy w wysokości 6 060 tys. zł.

W ramach tej transzy wykonano:

-rbm na kwotę: 4 221 468, 44 zł

Pozostałą kwotę zwróciliśmy do MSWiA , gdyż nie było zgody na wprowadzenie dodatkowych zadań z oszczędności po przetargach i negocjacjach bez Ogłoszenia.

**W przypadku innych środków z RC przyznanych
w kwocie 3,0 mln zł w m-cu**

Przetarg nieograniczony rozpisaliśmy

Został unieważniony z uwagi na kwoty to, że

**Kwoty oferowane w przetargu przekraczały
posiadane środki.**

W II przetargu po ograniczeniu zakresu rbm.

wyłoniono wykonawcę robót oferującego

wykonanie robót za kwotę 2,4 mln zł.

Pozostałą kwotę zezwolono nam na wykorzystanie

na pilne zadania z listy m inn. Zabudowę wyrw w

wałach rzeki Odry w gm. Bierawa. Niestety zimą

robót przy zabudowie wyrw robić się nie da.

W związku z tym środki zwracamy i wystąpimy

o ich przyznanie ponownie w nowym roku

Budżetowym 2011 –tym.

Analiza cen kosztów robót budowlanych w przeprowadzonych przetargach wykazała, że średnia cen RMS , KO i zysku nie przekroczyła średnich publikowanych przez Sekocenbud z II kw. 2010 r. dla woj. opolskiego. Wyjątek stanowił 1 przetarg, gdzie koszt był na poziomie max dla woj.

W 3 przetargach nie złożono ofert. Przeprowadzone przetargi typu negocjacje bez ogłoszenia również nie przyniosły efektu.

2 zabudowy wyrw w wałach oraz remont jazu zlecono z wolnej ręki.

W wielu przypadkach wyrwy w wałach nie zostaną zabudowane w 2010 r. mimo posiadanych środków.

Z uwagi na fakt, że otrzymane środki są wygasające z końcem 2010 r. na rok 2011 r. wystąpimy z wnioskiem o przyznanie odpowiednich środków na usuwanie skutków powodzi 2010 r.

Wnioski :

- 1. Jeśli powódź uznana jest za zjawisko ekstremalne o określonym prawdopodobieństwie pojawienia się to naprawa szkód wyrządzonych przez nią , a szkody te zagrażają bezpieczeństwu mieszkańców zabudowaniom – to winny być usuwane w trybie bezzwłocznym;**
- 2. Środki finansowe przyznane na usuwanie skutków zjawisk ekstremalnych winny być traktowane jako niewygasające z końcem roku kalendarzowego;**
- 3. Decyzja o trybie wyłaniania projektanta, wykonawcy winna zapadać na szczepku Wojewody w danym województwie. O pilności odbudowy, remontu popowodziowego winna zapadać przy udziale administratora urządzeń wodnych;**

4. W przypadkach gdzie znaczenie odgrywa czas usunięcia szkód /m. in. wyrwy w wałach / decyzja o przyznaniu środków winna zapadać w trybie bezzwłocznym.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Roman Kendzia

